

Vyjádření školitele doc. PhDr. Bohuslava Šalandy, CSc.

k průběhu studia a k disertační práci

„Kolektivní paměť násilně vystěhovaných obyvatel: Životní příběhy o druhé světové válce z Neveklovska“, předkládané v roce 2019 v Ústavu etnologie FF UK

Mgr. Jana Štěpánková po dobu svého prezenčního doktorandského studia i v dalším období pravidelně konzultovala se svým školitelem odbornou problematiku folkloristiky. Postupovala podle předem stanoveného plánu vědecké přípravy. V daných termínech skládala všechny dílčí zkoušky včetně zkoušky závěrečné. Ve všech atestacích potvrdila přijatelnou znalost české i zahraniční literatury z oboru folkloristiky a schopnost kritického myšlení. Tyto předpoklady se projeví mimo jiné v publikační činnosti odborné i popularizační. Nadto Jana Štěpánková nápaditým způsobem prezentovala folkloristiku a moderní folklor na veřejných přednáškách a médiích.

Doktorandka se aktivně zúčastnila seminářů, přednášek a interaktivních workshopů Informačně-poradenského centra v rámci projektu „Rozvoj kompetencí a informační podpora doktorandů na Univerzitě Karlově v Praze“. Úspěšně absolvovala „Vzdělávací program pedagogických dovedností“, který probíhal pod supervizí Rady celoživotního vzdělávání Univerzity Karlovy.

Neveklovsko ve středních Čechách bylo násilně vystěhováno nacisty za účelem zřízení vojenského cvičiště zbraní SS. Vysídlení bylo rozloženo do několika etap. Na evakuovaném území vzniklo několik koncentračních táborů (například pro rodinné partnery Židů, pro uprchlíky z pracovního nasazení apod.); dotklo se to i zámku Vrchotovy Janovice. Závěr druhé světové války probíhal ve znamení transportů z koncentračních táborů mimo tento region a útěku německých vojsk na Západ, což podnítilo minimálně dva větší incidenty. Z uvedeného vyplývá, že se Jana Štěpánková ve svém komplexním výzkumu setkala s časově vrstevnatou a na události bohatou problematikou násilného vysídlování konkrétního mikroregionu.

Projekt předložené disertační práce se zpočátku jevil jako značně rozsáhlý. Nakonec se podařilo bádání nad moderním folklorem (vzpomínkovými vyprávěními či kolektivní paměti) uzavřít, přičemž k tomu přispěly i předchozí badatelské výkony. Podotýkám, že doktorandka je ve zvolené oblasti poznání výborně připravena, nevynechala snad žádnou relevantní bibliografickou položku. V neposlední řadě je třeba akcentovat tu skutečnost, že se neomezuje jen na sekundární zdroje, nýbrž hlavně využívá prvotní materiál získaný vlastním terénním a archivním výzkumem. Může však vzniknout dojem, že přítomná práce je do určité míry závislá na předchozím bádání.

Celkově lze konstatovat, že Jana Štěpánková osvědčila schopnost vyhledat relevantní údaje ke zvolené problematice. Prokázala, že je připravena na potřebné úrovni teoreticky pracovat v příslušné oblasti studia a že umí získané poznatky interpretovat. Jako školitel uvádím, že předložené pojednání představuje vhodný podklad pro zasedání komise pro obhajoby disertačních prací.

Předloženou disertační práci předběžně klasifikuji jako p r o s p ě l a.

V Praze dne 5. března 2019

Doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.
Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy

